

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoP/16/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2619202608
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2619202608.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jozefa Mačēja a členiek senátu JUDr. Kataríny Slováčekovej a JUDr. Ľuboslavy Vankovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. T., nar. XX. Y. XXXX, bytom u matky, štátna občianka SR, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: Y. V., nar. XX. E. XXXX, bytom XXX XX Z. XXX, štátna občianka SR, zast. advokátkou: JUDr. Barbora Petrovič, Trnava, Hlavná 44, 917 01 Trnava a A. T., nar. XX. E. XXXX, bytom XXX XX U. XXX, Česká republika, štátny občan ČR, zast. advokátkou: JUDr. Adela Valocká, Bratislava, Radvanská 1, 810 00 Bratislava, o zvýšenie výživného a úpravu styku otca s maloletou, o odvolaní otca proti rozsudku súdu prvej inštancie č.k. 10P/68/2019-293 zo dňa 2. novembra 2021, za účasti Krajskej prokuratúry Trnava, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti miesta odovzdania a prevzatia maloletej (výrok III.) m e n í tak, že odovzdanie a prevzatie maloletej sa bude uskutočňovať pred obchodom obchodného reťazca KIK v Mikulove, 28. října 646, Mikulov.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zvýšil výživné otca na maloletú L. zo sumy 2.000 CZK (80 eur) mesačne na sumu 230 eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám matky, s účinnosťou od 15.07.2019; výrokom II. nedoplatok na zročnom výživnom za čas od 15.07.2019 do 31.10.2021 vo výške 1.470 eur povolil otcovi zaplatiť v splátkach po 50 eur mesačne splatných spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku do zaplatenia, pod následkom straty výhody splátok; výrokom III. upravil styk otca s maloletou tak, že je oprávnený sa s ňou stretávať každý páry víkend v roku od piatku od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Súčasne je otec oprávnený stýkať sa s maloletou L. v čase vianočných sviatkov každý rok od 26. 12. od 10.00 hod. do 29.12. do 17.00 hod., v dobe jarných prázdnin vyhlásených pre Trnavský kraj v Slovenskej republike každý páry kalendárny rok od nedele 18.00 hod. jarným prázdninám predchádzajúcej do nedele do 16.00 hod., ktorou jarné prázdniny končia, počas Veľkej noci každý kalendárny rok od štvrtku Veľkej noci predchádzajúceho od 16.00 hod. do Veľkonočnej soboty do 16.00 hod., počas letných prázdnin každoročne od 01.07. od 10.00 hod. do 07.07. do 18.00 hod., posledný júlový týždeň od pondelka od 10.00 hod. do nedele prvého augustového týždňa do 18.00 hod., posledný augustový týždeň od pondelka od 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že matka je povinná dieťa pripraviť na styk s otcom, odovzdať dieťa otcovi riadne a včas v mieste bydliska dieťaťa a otec je povinný dieťa vrátiť matke riadne a včas v mieste bydliska dieťaťa, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku; výrokom IV. zmenil rozsudok Okresného súdu Znojmo č.k. P 171/2014-45 zo dňa 28.05.2015 v časti výživného na maloletú a výrokom V. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 24 ods.4, § 36 ods.1, § 62 ods. 1, 2 a 5, § 75 ods.1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 až 3 ZoR (zákon č. 36/2005 o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov ďalej iba „ZoR“); § 52 C.m.p. (zákon č. 161/2005 Civilný mimosporový poriadok ďalej iba „C.m.p.“); čl. 3 nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18.12.2008, čl. 15 nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18.12.2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti, čl. 3 rozhodnutia Rady z 30.11.2009 o uzavretí Haagského protokolu z 23.11.2007 o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť Európskym spoločenstvom, čl. 8 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27.11.2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000, čl. 5 ods.1 Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa uzavretého 19.10.1996, čl. 15 Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa uzavretého 19.10.1996.

3. Vecne dôvodil tým, že od ostatného rozhodovania došlo k zmene pomerov. Pokiaľ išlo o úpravu styku, tu bol prvoinštančný súd toho názoru, že medzi rodičmi v zásade panovala zhoda o jeho rozsahu. Posunutie odovzdania, resp. prevzatia dieťaťa na 18. hod. bolo vzhľadom na pracovnú dobu matky potrebné a nie je v rozpore so záujmom dieťaťa. Iné prerozdelenie týždňov počas letných mesiacov požadované otcom bolo zanedbateľné a nebráni rodičom si to počas leta dohodnúť inak. Súd prvej inštancie mal v konaní preukázané, že problémom nie je rozsah, ale výhradne animozita medzi rodičmi. Zákon a súdna prax v zásade predpokladá, aby bolo dieťaťa odovzdané a prevzaté na styk s druhým rodičom v prostredí, ktoré dôverne pozná a v ktorom nebude vo zvýšenej miere vystavené stresovej situácii, ktorá v takýchto prípadoch môže nastať, preto bol toho názoru, že pokiaľ medzi rodičmi nie je zhoda v mieste odovzdania dieťaťa, je v záujme maloletej, aby k odovzdaniu a prevzatiu došlo v mieste jej bydliska. Z výsledkov vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci týkajúceho sa výživného vyvodil ten právny záver, že návrh matky na zvýšenie výživného na mal. L. je dôvodný len čiastočne, keď tu pri rozhodovaní vychádzal zo zmeny pomerov tak u rodičov ako aj maloletej od ostatného rozhodovania o výživnom v roku 2015. Maloletá je staršia a študuje na základnej škole, spolu s matkou žijú v rodinnom dome, v samostatnej bytovej jednotke vo vlastníctve starej matky. Celkové náklady matky na bývanie a súvisiace náklady na živobytie sú vo výške 467 eur mesačne, náklady mal. L. sú vo výške 259 eur mesačne a poisťka 31 eur. Matka bola od decembra 2019 do mája 2020 nezamestnaná a poberala dávky v sume 361,90 eur mesačne, od júna 2020 je zamestnaná s mesačným príjmom 945,50 eur brutto, v čistom cca 709 eur. Otec jej na výživu dieťaťa neprispieval riadne a včas, k 21.10.2021 mu vznikol dlh na výživnom v sume 1.375,22 eur, ktorý matka vymáha cestou exekúcie. Matka nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Otec je živnostníkom s príjmom 950 eur mesačne. Celkové náklady otca na bývanie a súvisiace náklady na živobytie sú vo výške cca 800 eur mesačne a výživné na mal. L. v sume 80 eur a od septembra 2020 v sume 270 eur, a do augusta 2020 výživné na syna H. v sume 120 eur. Súd prvej inštancie zobral ďalšie výdavky otca na alkohol, cigarety a na splácanie dlhu z rozhodnutia Okresného súdu Praha 10 sp.zn. 17C/88/2018 na vedomie, ale na tieto výdavky neprihliadal, nakoľko ich vo vzťahu k vyživovacej povinnosti nepovažoval za účelné. Podstatnú zmenu pomeru zistil u maloletej, ktorá jej staršia a študuje na základnej škole. U matky mal preukázanú zmenu jej majetkových pomerov, nakoľko sa jej mierne zvýšil príjem, ale súčasne sa jej zvýšili výdavky na domácnosť, ktoré pri ostatnom rozhodovaní o výživnom platil z väčšej časti otec dieťaťa. Tieto zmeny nezmenili podstatným spôsobom osobné a majetkové pomery matky vo vzťahu k vyživovacej povinnosti na maloletú. U otca mal preukázanú podstatnú zmenu jeho pomerov, nakoľko mu odpadla ďalšia vyživovacia povinnosť k synovi H.. Výšku výživného v sume 230 eur (cca 5.750 CZK) súd považoval za primeranú nielen odôvodneným potrebám dieťaťa vzhľadom na jeho vek, ale i zárobkovým možnostiam a schopnostiam rodičov. Určené výživné v sume 230 eur predstavuje 24 % z príjmu otca, čo je aj v súlade s rozhodovacou činnosťou súdu v konaní o výživnom. Súd zvýšil výživné spätne ku dňu, kedy matka s dieťaťom opustili spoločnú domácnosť, nakoľko spôsob a dôvody, pre ktoré matka opustila spoločnú domácnosť a bývanie v obci U., považoval za dôvody hodné osobitného zreteľa. Pre správanie otca, ktoré vyústilo do trestného stíhania, vznikli matke ďalšie náklady so sťahovaním a ukončením pracovného pomeru, ktoré by inak neboli vznikli. Vzhľadom k zvýšeniu výživného s účinnosťou od 15.07.2019 vznikol otcovi nedoplatok na výživnom. Za obdobie od 15.07.2019 do 31.10.2021 mal otec zaplatiť výživné v sume 4.130 eur (16 dní x 5 eur + 5x 150 eur + 12x 150 eur + 10x 150 eur; o sumu 150 eur zvýšené výživné). Za toto obdobie zaplatil na zvýšenom výživnom sumu 2.660 eur, a preto mu

vznikol nedoplatok v sume 1.470 eur (4.130 eur - 2.660 eur), ktorý súd povolil otcovi zaplatiť v splátkach tak ako je uvedené v II. výrokovej časti rozsudku súdu prvej inštancie.

4. Rozsudok Okresného súdu Senica sp. zn. 10P/68/2019 zo dňa 2. novembra 2021 v časti miesta odovzdania a prevzatia maloletej (výrok III., ktorým bol upravený styk otca s maloletou) napadol odvolaním otec maloletej, ktoré odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu v Znojme z 28. novembra 2019 sp. zn. P 171/2014-86 súd schválil dohodu rodičov vo veci úpravy styku otca s maloletou L. tak, že miesto odovzdania a prevzatia maloletej sa realizovalo pred obchodom obchodného reťazca KIK v Mikulove, 28. října 646, Mikulov. Prvoinštančný súd v tomto konaní určil, že matka je povinná dieťa mu odovzdať na styk a on je povinný si dieťa prevziať v mieste trvalého bydliska matky. S takto upraveným miestom odovzdávania a preberania maloletej nesúhlasí. Počas prebiehajúceho konania navrhol ponechať pôvodné miesto odovzdania a prevzatia maloletej, tak ako to vyplývalo zo schválenej rodičovskej dohody, s čím matka maloletej nesúhlasila, tak v rámci zachovania rovnosti práv oboch rodičov navrhol upraviť miesto odovzdania tak, že maloletú si vždy v mieste bydliska matky prevezme a matke ju po skončení styku odovzdá v mieste svojho bydliska, ani s takýmto návrhom matka nesúhlasila. Je toho názoru, že v odvolaní napadnutej časti rozsudku sa súd prvej inštancie neriadil zásadami vyplývajúcimi z ust. § 24 ods. 4 ZoR, v zmysle ktorého súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Vzhľadom k vzdialeným miestam bydliska rodičov, vždy akceptoval navrhovanú úpravu styku, avšak nemôže súhlasiť s tým, že aj pri nepomerne menšom rozsahu styku s maloletou bude podstatný čas tráviť s maloletou na ceste autom. V tomto konkrétnom prípade, to sú dve hodiny na ceste z miesta bydliska matky do miesta jeho bydliska (piatok) a dve hodiny z miesta jeho bydliska do miesta bydliska matky (nedeľa); bez ohľadu na skutočnosť, že uňho pôjde o dvojnásobne strávený čas na ceste, Z bežného rozsahu styku upraveného na 48 hodín, strávi s maloletou na ceste štyri hodiny. Pokiaľ sa odpočíta čas spánku maloletej v rozsahu min. 8 hodín denne, t.j. spolu 16 hodín, tak reálny a kvalitatívne prijateľný styk s maloletou bude v trvaní 28 hod. za jeden víkend, čo nepredstavuje ani jeden a pol dňa. Aby bola zachovaná aspoň minimálna rovnocennosť a rovnoprávnosť oboch rodičov je potrebné miesto odovzdania a prevzatia maloletej upraviť inak. Samotná skutočnosť, že cesta do miesta bydliska jej spôsobuje stres, ktorému sa má vyhýbať vzhľadom k prezentovanej diagnóze, nemôže byť pri realizácii jednej cesty, resp. dvoch ciest za mesiac, do miesta jeho bydliska rozhodujúca, naviac keď matka maloletej naďalej navštevuje známych na Morave. Ani pre samotnú L. nie je problém, aby sa jej odovzdávanie a preberanie uskutočňovalo v mieste jeho bydliska. Toto miesto maloletá dôverne pozná, má tam vybudované zázemie (kompletne zariadenú svoju detskú izbu) a je tam šťastná. Preto toto miesto odovzdania a prevzatia je z pohľadu maloletej bez akýchkoľvek výhrad. Aj uňho sú dané objektívne prekážky vyplývajúce z jeho zdravotného stavu, spôsobené úrazom kolena a jeho trvalým poškodením, ale najmä trvalým poškodením krčnej chrbtice. K trvalému poškodeniu krčnej chrbtice došlo pri pracovnom úraze pred 12-timi rokmi (pád z leženia), kedy sa mu krčná chrbtica vychýlila o 2 mm a následne niekoľko mesiacov pred narodením maloletej L. pri autonehode spôsobenej protiúdcim vozidlom sa mu krčná chrbtica vychýlila o ďalšie 2 mm. Odporúčaná operácia je veľmi riziková preto od nej upustil, ako aj z dôvodu, že by ostal dlhú dobu bez príjmu. Okrem iného mu lekári odporúčali zmeniť zamestnanie a najmä fyzickú záťaž krčnej chrbtice. Časté šoférovanie nie je pre neho vhodné. Uvedené zdravotné obmedzenia sú matke maloletej dobre známa avšak nikdy nemal v záujme tento svoj zdravotný stav použiť na svoju obranu, resp. v neprospech maloletej. Jeho zdravotnému stavu neprospeje a naopak zhoršuje ho čas trávený šoférovaním, nevynímajúc samotný výkon jeho povolania - sadrokartonára, preto navrhol, aby súd v napadnutej časti zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že si maloletú L. prevezme vždy v mieste bydliska matky a matke ju po skončení styku odovzdá v mieste svojho bydliska.

5. K odvolaniu otca sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Senica, ktorý navrhol vo vzťahu k otcom namietanému miestu odovzdávania maloletej po styku s otcom, ako vecne správny a vydaný v najlepšom záujme maloletej potvrdiť, pretože aj toto je stanovené v nepochybnom záujme maloletej, a to v jej domácom prostredí. Maloletá L. má 11 rokov a nebolo by, aj z hľadiska jej zdravého vývinu, vhodné, aby v nedeľu vo večerných hodinách po 18.00 hod. s ňou cestovala matka ďalšie dve hodiny do miesta

svojho bydliska. Ak by jej prevzatie po styku s otcom malo byť matkou realizované v mieste bydliska otca o 18.00 hod., tak jej príchod domov by bol v ideálnom prípade (bez komplikácií pri cestovaní) niekedy po 20.00 hod., čo v prípade školopovinného maloletého dieťaťa môže predstavovať rôzne komplikácie, spôsobovať jej únavu a nepochybne to môže viesť aj k sťaženiu jej príprav na nasledujúci školský deň, čo by sa následne mohlo negatívne prejaviť i v jej školskom prospechu.

6. K odvolaniu otca sa prostredníctvom svojej zástupkyne vyjadrila matka, ktorá navrhla vo vzťahu k otcom namietanému miestu odovzdávania maloletej po styku s otcom rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Uviedla, že s rozsudkom v napadnutej časti súhlasí, styk považuje za upravený v najlepšom záujme maloletej a to vrátane úpravy miesta prevzatia a odovzdania maloletej - t.j. v jej bydlisku. Otec v odvolaní zvýraznil, že podľa súdu problémom nemá byť miesto odovzdania a prevzatia dieťaťa, ale výhradne animozita rodičov. Táto úvaha nesmeruje k záveru, že problémom pri odovzdávaní a preberaní dieťaťa má byť animozita rodičov, ale súd konštatoval, že vo vzťahu k styku ako takému (miestu a rozsahu) má byť animozita rodičov a to je rozdiel. Súd prvej inštancie napokon správne určil, že pokiaľ nie je zhoda medzi rodičmi, je miestom odovzdania a prevzatia miesto bydliska dieťaťa a v zásade sa predpokladá, že sa má jednať navyše o miesto, ktoré dieťa dôverne pozná, v ktorom nebude vystavené zvýšenej miere stresovej situácii. Miestom odovzdania a prevzatia dieťaťa je štandardne/obvykle miesto bydliska rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do starostlivosti, v danom prípade matky. Vykonaným dokazovaním neboli zistené žiadne výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali úpravu inú, odovzdávanie dieťaťa mimo svojho bydliska. Bydlisko v Českej republike bola nútená opustiť z dôvodu neprijateľného správania sa otca nesúcim znaky skutkovej podstaty trestného činu; otec sa jej vyhrážal, kontaktoval ju vo vysokej periodicite vulgárnymi SMS správami, pričom predmetom vyhrážania bol aj možný útok otca na ňu, jej matku, resp. celú rodinu; taktiež ju prenasledoval, opakovane za ňou chodil aj na byt v U., čím ju takto obmedzoval v obvyklom spôsobe života, za čo bolo potrestanie otca ako podozrivého uznesením Okresného štátneho zastupiteľstva ve Znojme č.k. Z 382/2019-8 zo dňa 27.11.2019 podmienčne odložené, a to aj pre doznanie sa otca k trestnej činnosti (rozhodnutie je súčasťou spisového materiálu predmetného konania). Vec bola teda doriešená tzv. odklonom v trestnom konaní, v rámci ktorého sa vyžaduje priznanie páchatel'a. Takéto rozhodnutie nepredstavuje prvok dekriminalizácie, skutok zostáva trestným činom, avšak na dosiahnutie preventívneho účelu trestného práva postačuje alternatívny spôsob vybavenia veci a vzdanie sa formálneho rozsudku. Z uvedených dôvodov (nemožnosti zotrvať v bydlisku otca, resp. v blízkosti bydliska otca) preto žije v obci Z., t.j. z dôvodov preukázaných a objektívne akceptovateľných, čo nemôže byť zohľadňované proti nej, ale naopak, keďže sa presťahovala pre dôvodné obavy o svoju bezpečnosť, život a zdravie svoje ako aj maloletej L.. V konaní súčasne preukázala, že nie je schopná ďalej maloletú na styk vozit', pretože je k tomuto zdravotne kontraindikovaná, je traumatizovaná a zhoršuje to jej zdravotný stav, lekársky nález súdu predložila. Dekompenzuje ju cestovanie, ktoré vyústi do stretnutia sa s otcom, nie cestovanie ako také. Taktiež poukázali na to, že jej zdravotný stav sa nezlepšil, pohybuje sa iba v dome a to pomocou G-aparátu s veľkými bolesťami, stále čaká na operáciu bedrového kĺbu a po operácii bude potrebovať opateru zo strany matky, čo znovu kontraindikuje matku k preberaniu a odovzdávaniu maloletej v mieste bydliska otca. Lekárske potvrdenie o zdravotnom stave starej matky taktiež predložili súdu. Argumentácia otca ohľadom porovnávania času stráveného s maloletou otcom a ňou, nemá opodstatnenie. Maloletá je školopovinné dieťa, t.j. dochádza riadne do školy a medzi rodičov sa delí iba voľný čas dieťaťa a nevychádza sa teda z celkového času. Ani úvahy otca o prepočte hodín nemajú svoje opodstatnenie, pretože počas jazdy sa jedná o čas trávený otcom s maloletou; čas, ktorý otec môže využívať zmysluplne a v rámci možností kvalitne, napr. rozhovorom, hrami - napr. hádaním farieb, značiek vozidiel, a pod. O túto možnosť by bol otec ochudobnený v opačnom prípade. Súčasne by bolo neprijateľné pre maloletú, aby túto vyzdvihovala v bydlisku otca, ako to navrhuje otec, pretože pri ceste späť v nedeľu od 18.00 hod. z bydliska otca, by maloletá prichádzala domov neskoro (cca. najskôr okolo 20.00 hod.), nestihla by si odpočinúť, vykonať hygienu a ani si zopakovať učivo, čo je neprijateľné s ohľadom na nadchádzajúce vyučovanie v pondelok. Styk sa neprimeráva na hodiny tak, že sa odpočíta noc. Naopak otec má určený styk v rozsahu celého víkendu (dvoch víkendov v mesiaci), čo predstavuje styk štandardný, ak sú bydliská vzdialené. Prekážky prezentované otcom, ktoré majú vyplývať zo zhoršeného zdravotného stavu, nerozporuje, ale na druhej strane tu absentujú aktuálne lekárske nálezy, predložil len lekárske správy z rokov 2010, 2011 a 2019. Súdiac z toho, že otec aktívne pracuje a dochádza (jazdí) za zákazkami, potvrdzuje, že je v jeho možnostiach jazda za účelom styku, navyše sám otec v odvolacom petite navrhuje, že by jednu cestu za účelom realizácie styku absolvoval.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 C.s.p.), potom čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§ 355 a § 357 C.s.p.), prejednal vec nielen obsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 65 C.m.p.), pretože konanie možno začať i bez návrhu vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, postupom bez pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario), pričom dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti miesta odovzdania a prevzatia maloletej je potrebné zmeniť (§ 388 C.s.p.), nakoľko tu neboli splnené podmienky ani na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Prvoinštančný súd v zásade odôvodnil odvolaním napadnutú časť rozsudku tým, že „ Zákon a súdna prax v zásade predpokladá, aby bolo dieťaťa odovzdané a prevzaté na styk s druhým rodičom v prostredí, ktoré dôverne pozná a v ktorom nebude vo zvýšenej miere vystavené stresovej situácii, ktorá v takýchto prípadoch môže nastať, preto bol toho názoru, že pokiaľ medzi rodičmi nie je zhoda v mieste odovzdania dieťaťa, je v záujme maloletej, aby k odovzdaniu a prevzatiu došlo v mieste jej bydliska.“ V odôvodnení rozhodnutia však prvoinštančný súd už nepoukázal na to, aké rozhodnutia (či už Ústavného súdu Slovenskej republiky alebo Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) v otázke odovzdania a prevzatia maloletých detí v súvislosti s úpravou styku vychádzajú z premisy vyššie tvrdenej súdom prvej inštancie.

9. Naopak, odvolací súd má za to, že aj vo vzťahu k miestu odovzdania a prevzatia maloletého dieťaťa je pre súd prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, aj keď zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Na druhej strane je však treba uviesť, že v záujme rovnomerného vyváženého prechodu, spojených s realizáciou styku s rodičom na väčšiu vzdialenosť je vhodné, aby uvedené prekážky zaťažovali čiastočne aj rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Tu dáva odvolací súd do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. ÚS 955/15, z ktorého vyplýva, že „ při rozvržení povinností spojených se stykem by měly obecné soudy postupovat minimálně tak, aby rodič, jemuž byly děti svěřeny do péče, byl povinen předat dítě ke styku v místě bydliště druhého rodiče nebo v místě, na němž se rodiče dohodnou. Oproti tomu by druhému rodiči vznikala povinnost předat dítě po ukončení styku rodiči, jemuž bylo dítě svěřeno do péče v místě jeho bydliště“. Výhodou uvedeného postupu je to, že obidvaja rodičia budú musieť vynaložiť na realizáciu styku nie len približne rovnaké finančné prostriedky, ale rovnako budú musieť na prekonanie vzdialenosti vynaložiť svoj čas a energiu.

10. Nie vždy je však možné aplikovať uvedený postup, a to z objektívnych dôvodov, preto by mali súdy postupovať tak, aby aspoň čiastočne zmiernili dopady do práv toho z rodičov, ktorého práva sú v dôsledku objektívnych skutočností dotknuté a pri hľadaní rovnováhy práv rodičov pri realizácii styku dieťaťa a toho rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, by sa mali zaoberať napr. nákladmi na cestu, dobou potrebnou k prekonaniu vzdialenosti z pôvodného bydliska do aktuálneho bydliska dieťaťa, teda mali by sa snažiť nájsť, s prihliadnutím jedinečných okolností tej ktorej veci riešenie, ktoré prispeje aspoň k čiastočnému rozloženiu záťažovej spojenej s rozdelením rodiny.

11. V neposlednom rade je potrebné uviesť, že matka sa odsťahovala a zmenila miesto bydliska maloletej bez súhlasu otca, čo sa kvalifikuje ako protiprávne konanie, pričom k zmene došlo nie v rámci okresu, kraja resp. krajov v rámci Českej republiky, ale matka sa presťahovala do zahraničia (Slovenskej republiky), čo konštatoval aj Okresný súd v Znojme v uznesení č.k. P 171/2014-62 zo dňa 20. septembra 2019 (bod 15 uznesenia), ktorým I. odmietol návrh otca na navrátenie maloletej (pozn. ako vyplýva z odôvodnenia uznesenia, bod 14, stalo sa tak z dôvodu nespĺnenia procesných podmienok pre vydanie predbežného opatrenia) a II. upravil styk otca s maloletou, kde bolo miesto odovzdania a prevzatia maloletej určené „ bydlisko otca “. Následne Okresný súd Znojmo rozsudkom č.k. P 171/2014 - 86 zo dňa 28. novembra 2019 schválil dohodu rodičov, ktorou bol upravený styk otca s maloletou, kde bolo okrem iného rodičmi dohodnuté miesto odovzdania a prevzatia maloletej „ u prodejný obchodního řetězce KIK v Mikulově, 28. října 646, Mikulov “. Z následného konania otca možno vyvodit, že tento konkludentným konaním so zmenou bydliska maloletej súhlasil, čo napokon vyplýva z jeho postoja v súvislosti s týmto konaním na súde prvej inštancie, vyjmúc to, čo je predmetom odvolacieho konania.

12. Odvolací súd mal za to, že bolo potrebné pri určení miesta odovzdania a prevzatia maloletej zohľadňovať tak vzdialenosť bydliska maloletej, ako aj to, aby sa na nákladoch podieľali obidvaja rodičia a rovnako, aby obaja na prekonanie vzdialenosti vynaložili svoj čas a energiu.

13. Cestná vzdialenosť z obce Z. v Slovenskej republike do obce U. v Českej republike je cca 145 km, čo predstavuje cca 2,2 hod. jazdy, pričom vzdialenosť z obce Z. do mesta Y. je cca 80 km a z obce U. do mesta Y. je cca 65 km. Vzhľadom k zachovaniu rovnomerného vyváženého preťaženia, spojených s realizáciou styku s rodičom na väčšiu vzdialenosť, t.j. aby uvedené prekážky zaťažovali čiastočne aj rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, sa odvolaciemu súdu javila vyváženou úpravou miesta prevzatia a odovzdania maloletej tak, ako bola určená v ostatnom rozhodnutí (pozn. voči ktorému neboli žiadne relevantné výhrady tak zo strany rodičom ako aj maloletej), ktoré prvoinštančný súd zmenil, preto odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

14. Nebolo možné prisvedčiť argumentu matky, že sa odsťahovala do terajšieho bydliska z toho dôvodu, že boli medzi ňou a otcom maloletej nehody (viď. bod 15 uznesenia č.k. P 171/2014-62 zo dňa 20. septembra 2019), ktoré vyústili až do toho, že otec spáchal prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 354 ods. 1 písm. d/ Tr. zák., pretože o uvedenom konaní otca bolo právoplatne rozhodnuté v trestnom konaní, ako vyplýva z uznesenia Okresného štátneho zastupiteľstva v Znojme zo dňa 27. novembra 2019 sp. zn. ZK 382/2019-8, keď bol uznaný vinným s tým, že návrh na potrestanie mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu desiatich mesiacov. Uvedené konanie otca voči matke maloletej nepochybne vyplývalo, ako to podáva aj citované uznesenie Okresného štátneho zastupiteľstva v Znojme z toho, že matka odišla s maloletou zo spoločnej domácnosti, pričom medzi nimi viazla komunikácia ohľadom rodičovských práv k ich maloletej dcére, kde je treba uviesť, že pri rozhodovaní je vždy prioritný záujem dieťaťa, a až potom práva rodiča. Ani argument matky, ktorý sa týka jej zdravotného stavu tu nemôže obstáť, pretože nie je vylúčená možnosť splnomocniť tretiu osobu na to, aby dieťa otcovi odovzdala a následne ho prevzala, čo platí aj z pohľadu otca, stále je tu treba mať na zreteli záujem maloletého dieťaťa. Čo sa týkalo argumentu matky, že otec dochádza za prácou často do väčších vzdialeností, preto mu nerobí problém riadiť motorové vozidlo, nie je z hľadiska určenia miesta odovzdania a prevzatia relevantný, pretože ak by tomu tak aj bolo, nie je to dôvod, ktorý by mal svedčiť proti otcovi, pretože spôsob akým otec realizuje svoj presun za účelom výkonu jeho práce a tým dosiahnutia zárobku nie je možné zneužívať ako argument svedčiaci o tom, že otec nemá „ žiadne problémy riadiť motorové vozidlá na akúkoľvek vzdialenosť “.

15. Vedený vyššie uvedenými úvahami tak odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti výslovne napadnutej odvolateľom je nesprávne, preto ho za použitia ust. § 388 C.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku. Súčasne bolo rozhodnuté podľa § 52 C.m.p. v spojení s § 396 ods. 2 C.s.p. o trovách tohto konania (prvoinštančného aj odvolacieho) tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

16. O trovách prvoinštančného ako aj odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovení § 52, § 58 C.m.p. a § 396 ods. 2 C.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

17. Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Súd poučuje strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).